

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 4.Pf.20.505/2024/7.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Lendvai és Szörényi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ügyvéd neve1 ügyvéd)

ügyvéd címe1

Az alperes:

alperes

alperes címe

Az alperes képviselője:

ügyvéd neve2 kamarai jogtanácsos

alperes címe

A per tárgya: ajánlás hatályon kívül helyezése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 10.P.20.004/2024/8.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és az alperes ajánlás száma számú ajánlását hatályon kívül helyezi.

Kötelezi a Magyar Nemzeti Bankot, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 200.000 (kétszázezer) forint + áfa, továbbá 84.000 (nyolcvannégyezer) forint mértékű együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított irányadó tényállás szerint a kérelmező a Facebook internetes piactéren feladott hirdetésre 2023. április 19-én jelentkező vevő (elkövető) futárcég útján kérte az általa megvásárolni kívánt könyv szállítást. Az elkövető a kérelmező által megadott e-mail címre – látszólag – futárcég e-mail üzenetet küldött, majd a kérelmező az e-mailben lévő linkre kattintva a felperes interneten elérhető banki felületével (internetbank) összetéveszthető, az elkövető által készített felületre (adathalász felület) navigált. A kérelmező – elfelejtett jelszava miatt – két ízben jelszóváltoztatási kérelemmel élt, melyre vonatkozó SMS üzeneteket megkapta a felperestől, majd beírta a belépéshez szükséges felhasználó nevét és megváltoztatott jelszavát – a kérelmező számára saját internetbankjának tűnő – adathalász felületen. Ezt követően a kérelmező „*FIGYELEM, felperesi Mobilalkalmazas regisztracio! Kod: ***** Ervenyes: 18:12 felperes*” szövegű SMS üzenetet kapott a felperestől, melyben szereplő kódot megadta az adathalász felületen. Ezután további SMS üzenetet kapott a felperestől, „*Utalas megerosítése ...1111 számlán 4 HUF összeggel 1111111-1111111-1111111 számlára. Kod: ***** Érvényes: 18:16-ig felperes*” szövegezéssel. Az üzenetben szereplő kódot a kérelmező szintén megadta az adathalász felületen, majd a kérelmező bankszámlájáról 27 darab, kisebb összegű utalás útján összesen 1.267.891 forint átutalására került sor a 4 forint átutalásával egyidejűleg elmentett megbízható kedvezményezett, partner részére a kérelmező külön jóváhagyása nélkül.

[2] A kérelmező az alpereshez fordult kártérítési igényével kapcsolatban. Az alperes az ajánlás száma számon hozott ajánlásával felhívta a felperest, hogy annak kézhezvételét követő 15 napon belül térítsen meg a kérelmező részére a kérelmező által jóvá nem hagyott fizetési műveletek kapcsán 1.267.891 forintot, továbbá ezen összeg figyelembevételével a fizetési számla tekintetében a sérelmezett megterhelés előtti állapotot állítsa helyre akként, hogy a jóváírás értéknapja nem lehet későbbi, mint az a nap, amikor a jóvá nem hagyott fizetési műveletek teljesítése megtörtént.

Az ajánlás indokolása szerint a vitatott fizetési műveletek jóvá nem hagyott fizetési műveletnek minősülnek, melyek megtérítési kötelezettsége alól a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. tv. (Pft.) 45. § (1) bekezdése szerinti a pénzügyi szolgáltató (felperes) nem mentesülhet, mert nem állnak fenn a Pft. 45. § (3) bekezdésében foglalt feltételek. Az alperes álláspontja szerint a felperes nem támasztotta alá, hogy a 4 forint

összeg utalását követő további 27 db tranzakció megvalósulása vonatkozásában a kérelmező súlyosan gondatlanul megszegte a Pft. 40. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét, és a kár ezzel ok-okozati összefüggésben következett be. A Pft. 55/C. § (1) és (2) bekezdése, a Bizottság az (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az erős ügyfél-hitelesítésre, valamint a közös és biztonságos nyílt kommunikációs standardokra vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2017. november 27-i (EU) 2018/389 felhatalmazáson alapuló rendelete (SCAr.) 5. cikk, valamint a 13. cikk (2)-(2) bekezdésében foglaltak vizsgálata alapján akként foglalt állást, hogy a felperes a partnerrögzítés során nem alkalmazott erős ügyfél-hitelesítést, nem tett eleget a SACr. 13. cikk (1) bekezdésében foglaltaknak, ezért nem alkalmazhatta volna a jóvá nem hagyott fizetési műveletek során a SCAr. 13. cikk (2) bekezdésében rögzített erős ügyfél-hitelesítés alóli kivétel szabályát. Egyértelműen elvárható, hogy a bank a kérelmező részére olyan tartalmú SMS-t küldjön, amelyből egy átlagos fogyasztó meg tudjon győződni arról, hogy a kapott üzenet milyen műveletre vonatkozik. A jóvá nem hagyott fizetési műveletek vonatkozásában a kérelmező súlyosan gondatlan magatartása nem állapítható meg, ezért a Pft. 45. § (2) bekezdés c) pontja és az Európai Parlament és a Tanács a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 irányelve (PSD2) 74. cikk (2) bekezdése szerint a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz jogosulatlan használatából eredő károkat a pénzforgalmi szolgáltató köteles viselni. A kérelmező a részére 4 forint átutalásának előzetes jóváhagyásával kapcsolatban küldött SMS gondos elolvasása mellett sem láthatta előre, hogy az ott szereplő kód megadásával további tranzakciók valósulhatnak meg a jóváhagyása nélkül. A PSD2 preambulának (72) bekezdésére hivatkozással akként foglalt állást, hogy semmisnek kell tekinteni a készpénz-helyettesítő fizetési eszközök nyújtására és használatára vonatkozó azon szerződéses feltételeket és kitételeket, amelyek eredményeként nőne a fogyasztóra háruló vagy csökkenne a kibocsátóra háruló bizonyítási teher.

[3] A felperes keresetében az alperes ajánlás száma számú ajánlásának hatályon kívül helyezését és az alperes perköltségben való marasztalását kérte figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ára. Indokolása szerint az ajánlás nem felel meg a Pft. 2. § 4a) és 11. pontjának, az 55/C. § (1) bekezdésének, valamint a SCAr. 4. cikk (1) bekezdésének és az 5. cikk (1) bekezdésének. Előadása szerint az erős ügyfél-hitelesítés és az előzetes jóváhagyás nem azonos fogalmak; a partnermentéshez ugyanis a jogszabály nem ír elő előzetes jóváhagyást. Az ügyfél bejelentkezési adatai a Pft. 2. § 25b) pontja szerinti személyes hitelesítési adatok, melyek biztonságban tartása érdekében az adott ügyfél a Pft. 40. § (1) bekezdése értelmében köteles az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsítani.

Az ajánlás sérti továbbá a Pft. 37. § (2) bekezdését, a SCAr. 13. és 5. cikkét. Hangsúlyozta, hogy az SCAr. 5. § (3) bekezdés b) pontjára figyelemmel a Pft. 37. § (2) bekezdése alapján több fizetési művelet együttesen is jóváhagyható a dinamikus összekapcsolás feltételének teljesítése esetén, így a 4 forint átutalására vonatkozó fizetési művelet és a partner regisztrációja is jóváhagyható volt egy eljárásban.

Az ajánlás nem felel meg a Pft. 45. § (3) bekezdésének és 40. § (1) bekezdésének sem, tekintettel arra, hogy az alperes figyelmen kívül hagyta az ügyfél súlyosan gondatlan magatartását, ugyanis a kérelmező a MobilBank regisztrációjához szükséges személyes hitelesítési adatait (e-mail címét és jelszavát) a magát vevőnek kiadó elkövető részére lehetővé tette, a SIM kártya birtoklásra vonatkozó hitelesítési elem ellenőrzéséhez szükséges SMS számsort szintén elérhetővé tette, továbbá a felperessel megkötött szerződés részét

képező felperes szolgáltatási szerződés üzletszabályzatában meghatározott súlyosan gondatlan magatartást tanúsított és egyéb szerződésszegéseket valósított meg.

[4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte figyelemmel arra, hogy ajánlása megfelel a jogszabályoknak.

[5] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította és döntött a perköltség viselése tárgyában is. Indokolása szerint az, hogy a vevőként jelentkező elkövető futárcég útján kérte kézbesíteni a könyvet, a látszólag a futárcégtól kapott elektronikus levél kérelmező által történő megnyitása életszerűnek tekinthető magatartás volt. A kérelmező nyilatkozata szerint pedig a látszólagosan a felperesi banki felületére történő belépésre „az átutalt vételár fogadásának érdekében” került sor. E banki felületre történő belépés azonban nem minősül súlyosan gondatlan magatartásnak különös tekintettel arra, hogy az elfelejtett jelszava miatt legalább két ízben jelszóváltoztatási kérelemmel élt a felperes felé, akitől ennek érdekében a felperes rendszeradatai szerint is SMS-ket kapott, így alappal feltételezte, hogy a felperes valós banki felületére lépett be. Ezért a személyes hitelesítési adatainak beírása annak ellenére sem minősül súlyosan gondatlan magatartásnak, hogy az elkövető ezáltal megismerte a kérelmező felhasználónevét és jelszavát, melynek alapján saját mobil eszközére Mobilalkalmazás regisztrációját igényelhette.

[6] A kérelmező azonban nem a Pft. 40. § (1) bekezdése szerinti, az adott helyzetben általában elvárható módon járt el akkor, amikor az általa nem kezdeményezett banki műveletekhez a felperestől kapott SMS számsorokat az SMS üzenetek tartalmának megismerése nélkül megadta az álbanki felületen, és ezáltal az SMS számsorokat elérhetővé, megismerhetővé tette az elkövető számára, aki ezen SMS számsorok felhasználásával módot adott a felperes számára, hogy az elkövetőt ügyfélként azonosítva az ügyfél személyes hitelesítési adatai használatát érvényesnek tekintse.

Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható volt, hogy a felperes által a mobil eszköz regisztrációhoz és 4 forint összeg átutalásához a kérelmező részére a birtokában lévő telefonra megküldött SMS számsorokat úgy adta meg az általa valósnak vélt banki felületen, hogy sem mobil eszköz regisztrációra, sem 4 forint átutalására nem terjedt ki a szándéka. A kérelmezőnek mint átlagfogyasztónak fel kellett ismernie, hogy banki műveletekhez küld részére a felperes SMS számsorokat, hiszen azokat beírta az általa valósnak vélt banki felületre, így az SMS számsorokat az elkövető számára lehetővé tette, mely magatartás olyan hanyag közömbösség, amely súlyosan gondatlannak tekinthető.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy a felperes a Pft. 45. § (3) bekezdése alapján mentesülhet-e a kérelmezőt ért kár megfizetése alól. A perbeli esetben a felperes a 4 forint átutalására irányuló fizetési művelet és a Partner elmentésére irányuló Pft. 55/C. (1) bekezdése szerinti fizetési csalásokra módot adó művelet vonatkozásában egyazon ügyfélhitelesítéssel (Mobil Aláírás) történő jóváhagyást kért a kérelmezőtől akként, hogy az e végből küldött számsort tartalmazó SMS „utalás megerősítése 4 forint összegre” tájékoztatást tartalmazott, a partnerrögzítéssel kapcsolatos információt az SMS nem rögzített.

Kiemelte az Üzletszabályzat IV.1.1. pontjának [146] bekezdését, miszerint az ügyfél köteles a Mobil Aláírás keretében a bank által küldött üzenetek tartalmát minden esetben a tranzakció jóváhagyását megelőzően ellenőrizni, hogy az valóban megfelel-e a szándékának, egyezik-e az általa kezdeményezett tranzakció adataival. E rendelkezésből pedig levezethető az, hogy a

partnerrögzítésnek az ügyfél részére küldött SMS üzenet tartalmából is ki kell derülnie különös tekintettel arra, hogy a már elmentett partneradatok használatával kezdeményezett tranzakciók esetében az ügyfél számára a Mobil Aláírás keretében nem került sor erős ügyfél-hitelesítéssel történő megerősítésre. Mindebből azt a következtetést vonta le az elsőfokú bíróság, hogy a 4 forint összegű utalás megerősítésére a kérelmezőnek küldött SMS alapján visszaírt SMS számsor alapján nem végezhetett volna további előzetes jóváhagyást nem igénylő fizetési műveletek alapját képező partnermentést kifejezetten a partner rögzítésére szolgáló Mobil Aláírás nélkül. Mindez nem az ügyfél súlyosan gondatlan magatartásának következménye, így a partnerrögzítésből eredő kár nem az ügyfél súlyosan gondatlan magatartásának következtében keletkezett, mely kizárja a felperes Pft. 45. § (3) bekezdése szerinti mentesülését. Az ügyfél magatartása a jóváhagyott 4 forint kárt okozta, az ezt követő 27 db tranzakció vonatkozásában a partnerrögzítésre szolgáló SMS számsor megadása minősülhetne súlyosan gondatlan magatartásnak, azonban erre egyértelműen nem került sor. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, mivel az megfelelt a jogszabályoknak.

[7] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását, a kereseti kérelmével egyező döntés meghozatalát kérte. Kérte tovább az alperest a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíja megfizetésére kötelezni azzal, hogy a jogi képviselője áfa körbe tartozik. Fellebbezése indokául arra hivatkozott, hogy a fizetési művelethez és a megbízható kedvezményezett rögzítéséhez ugyanazon hitelesítési elem használata nem jogellenes. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben az SMS számsorok nem az egyes műveletek jóváhagyására szolgálnak, hanem arra, hogy az ügyfél az SMS számsorban található számsor megadásával azonosítsa magát, igazolja a felperes részére, hogy a műveleteket ő hagyta jóvá. A 4 forint átutalása az ügyfél számlájáról a Pft. 55/C. § (1) bekezdés b) pontja, míg a fiktív partner megbízható kedvezményezettként történő regisztrációja a Pft. 55/C. § (1) bekezdés c) pontja és az SCAr. 13. cikk (1) bekezdése hatálya alá tartozik. Nincs azonban jogszabályi elvárás arra vonatkozóan, hogy a több, a fizetési műveletre és a megbízható kedvezményezett rögzítésére külön-külön hitelesítési elemet alkalmazzon. A Pft. 37. § (2) bekezdése és az SCAr. 5. § (3) bekezdés b) pontja értelmében több fizetési művelet együttesen és több kedvezményezett részére is jóváhagyható a dinamikus összekapcsolás feltételének teljesítése esetén.

A felperes hivatkozott arra is, hogy ugyanazon felhasználói munkamenetben megengedett egy korábban használt hitelesítési elem újbóli felhasználása is. Mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság azon elvárása, hogy az SMS számsorok tartalma információkat tartsalmazzon az adott SMS számsorral jóváhagyandó műveletre, jogellenes. E körben utalt a keresetének B(f) alfejezetében leírtakra, melyben feltárta a hitelesítési kód és a hitelesítési elem természetét. Hangsúlyozta, hogy az általa alkalmazott SMS számsor az erős-ügyfélhitelesítés során alkalmazott egyik elem, melynek kizárólagos célja, hogy valamely eszköz (általában SIM kártya) ügyfél általi birtoklásáról meggyőződjön. Az SMS számsor mellett a felperes 160 karakter terjedelemben üzenhet az azonosított személynek, mely nem törvényi elvárás. A SIM kártya birtoklására vonatkozó hitelesítő elemek tartalma nem az ügyfél jóváhagyásához vagy tájékoztatásához szükséges, hanem az adott tranzakcióhoz megkívánt ügyfél-hitelesítéshez. Az SMS számsor helyett jogszerűen alkalmazhat akár QR kódos azonosítást is, mely a művelet részleteire vonatkozóan semmilyen információt nem tartalmaz. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a technológia semlegesség elvét figyelmen kívül hagyva

jogszabálysértő módon támasztott az SMS számsor kettő tartalmával kapcsolatos követelményt.

A felperes megítélése szerint az ügyfél súlyos gondatlanságával okozta kárát. E körben utalt a PSD2 irányelv 72. preambulum bekezdésére, valamint a Pft. 45. § (3) bekezdésére. A súlyos gondatlanság definíciója körében – mivel annak nincs tételes törvényi meghatározása – hivatkozott a BH2021. 39. számú eseti döntés [20] bekezdésében írtakra, mely annak fogalmával kapcsolatban foglalt állást. Az ügyfél súlyos gondatlansága kétséget kizáróan bizonyított: figyelmen kívül hagyta, hogy eladóként az általa árult használtcikk árának teljesítéséhez elegendő lenne a bankszámla számának megadása, a tranzakció lebonyolításához mobilbanki belépés nem indokolt. A részére megküldött SMS számsor felhívta az ügyfél figyelmét, hogy azzal az ügyfél az felperesi Mobilalkalmazás regisztrációját engedélyezi annak ellenére, hogy az ügyfélnek ilyen szándéka nem volt, így az SMS1-et az adathalász felületen megadta. Az elkövető 4 forint átutalást és fiktív partner rögzítést kezdeményezett; az SMS2-ből kitűnt, hogy az átutalás jóváhagyására vonatkozik, noha az ügyfél semmilyen tranzakciót nem kezdeményezett, így az ügyfél e számsort az adathalász felületen megadta. Az ügyfél ezen magatartása nélkül egyik utalás sem lett volna jóváhagyható és a fiktív partner megbízható kedvezményezettkénti rögzítése sem lett volna lehetséges. A tranzakciók ügyfél általi jóváhagyásának jogellenes látszatát az elkövető és az ügyfél együttes magatartása idézte elő, ebben a felperesnek szerepe nem volt. Álláspontja alátámasztására utalt a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.006/2024/7. és a 4.Pf.20.183/2024/8. számú ítéletére.

[8] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes indokaira tekintettel, továbbá kérte a felperest a másodfokú perköltségben is marasztalni. Kiemelte, hogy a felperes által a fellebbezésben a hitelesítési elemekkel kapcsolatban előadottak a jelen perbeli jogvita eldöntésében irrelevánsak, azonban rámutatott arra, hogy a felperes az adott esetben nem járt el szabályszerűen, ugyanis a 4 forint összegű átutalás és a partnerrögzítés során az erős-ügyfélhitelesítés mindkét eleme megegyezett. Vitatta azon felperesi álláspontot, miszerint az SMS tartalmával kapcsolatos elvárása sérti a technológia semlegesség elvét. Nincs jelentősége annak, hogy más típusú hitelesítő elemek esetlegesen nem alkalmasak olyan adattartalom hordozásához, mint egy SMS. Hangsúlyozta, hogy az ajánlásban nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperesnek hogyan kellett volna eljárnia.

Az, hogy a Pft. 45. § (3) bekezdésére figyelemmel a kérelmező mulasztása súlyosan gondatlannak minősül-e, az eset körülményeinek vizsgálata mellett kell eldönteni. A súlyos gondatlanság megállapíthatósága körében hivatkozott a BDT2002. 641. számú jogesetre.

Az ítéltáblának a fellebbezésben hivatkozott határozatai ismeretében is fenntartotta álláspontját, miszerint az SMS-nek minden olyan releváns információt tartalmazni kell, amely alapján egy általános fogyasztó ellenőrizni tudja az általa kezdeményezett, illetve a kapott üzenetben szereplő művelet azonosságát. A 4 forint átutalásáról szóló SMS-ből nem következethetett arra, hogy az ebben szereplő kód megadásával a csaló által regisztrált eszközön keresztül olyan partnermentés kezdeményezhető, melyből kára következhet. Értékelendő az is, hogy a kérelmező milyen internetes felületen tartózkodott, amikor csalás áldozata lett. A keresetlevélhez adott eseteírás csupán arra alkalmas, hogy rámutasson a nagy számban előforduló hasonló cselekményekre, azonban nem bizonyítja, hogy a jelen perbeli esetben is pontosan mi történt. Az adott esetben történeteket nem lehet teljeskörűen rekonstruálni, így arra a következtetésre kell jutni, hogy a kérelmező súlyosan gondatlansága nem állapítható meg.

[9] A felperes a fellebbezési ellenkérelemre tett nyilatkozatában fenntartotta korábbi álláspontját, hivatkozva arra, hogy a BDT2002. 641. szám alatt közzétett jogeset több szempontból is aggályos biztosítási szerződéssel kapcsolatos jogértelmezést tükröz.

[10] A fellebbezés alapos.

[11] Az ítéltábla előrebocsátja, hogy a fellebbezésben felhívott ítéltáblai ítéletek alapjául szolgáló tényállás annyiban tér el a perbeli tényállástól, hogy a perbeli esetben a csalók a megvásárolni kívánt könyvet futárcég csomagküldő szolgálat útján kívánták átvenni a kérelmezőtől, míg az említett esetekben a csalók – csomagküldő szolgálat internetes oldalára történő irányítás nélkül – a kérelmezőt közvetlenül adathalász internetbanki felületre navigálták. Az ítéltábla egyébként a kérelmező súlyosan gondatlan magatartása vizsgálatánál figyelembe vett szempontokat továbbra is irányadónak tekinti.

[12] Az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta a kérelmező magatartásának súlyos gondatlanságát az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes átlagfogyasztó mércéjén keresztül. Annak megállapításával egyetértett a másodfokú bíróság, hogy a futárcég levelének megnyitása, az abban szereplő link felhasználásával az ott felkínált felületre navigálás nem volt súlyosan gondatlan magatartás. Amennyiben ugyanis a kérelmező korábban nem értékesített semmit a piactér neve-en, nem kellett tisztában lennie a szállítás menetével és az ehhez szükséges teendőivel. Ugyancsak nem valósít meg súlyos gondatlanságot, hogy nem ismerte fel, hogy egy adathalász felületen és nem a futárcég oldalán operál. Az ítéltábla azt sem találta súlyosan gondatlannak, hogy a kérelmező e felületről a felperes internetbanki felületére kívánt csatlakozni a megadott linkről, hiszen azt sem kellett tudnia, hogy neki kell-e előlegeznie a szállítás költségeit, amihez szükséges az internetbankjában ennek átutalására megbízást adnia. E felületről sem volt elvárható az átlagfogyasztótól annak felismerése, hogy azt nem a bank működteti, ezért eddig a pontig a kérelmezőt gondatlanság, főként súlyos gondatlanság nem terheli. Nem értett egyet az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy e tekintetben bármi jelentőséggel bírna az a körülmény, hogy a kérelmező kétszer is jelszóváltoztatási kérelemmel élt, ugyanis ennek hiányában sem volt elvárható tőle annak felismerése, hogy adathalász felületre navigált a bank által üzemeltetett internetbanki felület helyett.

[13] Az elsőfokú bíróság bár helytállóan állapította meg, miszerint a kérelmező megszegte a személyes hitelesítési adatai megőrzésére a Pft. 40. § (1) bekezdése által előírt kötelezettségét, tévedett azonban, amikor nem vonta le ennek a Pft. 45. § (3) bekezdése szerinti jogkövetkezményét. Azt helyesen fejtette ki, hogy a Pft. 45. (3) bekezdése által a súlyos gondatlanság példa eseteként meghatározott magatartást tanúsított a kérelmező, amikor más számára megismerhetővé tette a személyes hitelesítési adatait. Az ítéltábla kiemeli, hogy ehhez, a jogalkotó által eleve súlyosan gondatlannak minősített magatartáshoz a fogyasztónak az a polgári jog alapelveinek [1:4. § (1) bekezdés] megfelelő értelmezés, de a közfelfogás szerint is kirívó gondatlansága vezetett, hogy elmulasztotta a részére megküldött

kódok megadását megelőzően annak ellenőrzését, az SMS tartalmának megismerése, értelmezése útján, hogy olyan művelethez küldte-e a felperes a kódokat, amelyeket ő kezdeményezett. Így a fogyasztónak e mulasztása olyan jelentős mértékű hanyagságról tanúskodik, amely a súlyos gondatlanság megállapítására ad alapot [PSD2 preambulom (72) bekezdés]. Alaptalanul hivatkozott az alperes a fellebbezési ellenkérelmében a BDT2002.641. szám alatt közzé tett eseti döntésre. A kérelmező nem tett olyan előadást, hogy az internetbanki felületre történt belépését követően kezdeményezett volna bármilyen műveletet, ennek ellenére az SMS üzenetekben érkezett hitelesítő kódot két alkalommal is megadta a felületen, annak ellenőrzése nélkül, hogy azok milyen művelet megerősítését szolgálják. A kérelmezőnek az a magatartása, hogy anélkül, hogy bármely tranzakciót kezdeményezett volna, az SMS teljes tartalmának megismerése, értelmezése nélkül két egymást követő alkalommal is megadta a hitelesítő kódot az alkalmazásban, az egyszerű óvatlanságon, figyelmetlenségen messze túlmutató hanyagság, olyan mértékű felelőtlenség, a lehetséges következményekkel szembeni oly mértékű közömbösség, negligencia, amely a szándékosság határát súrolja.

[14] Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmező kárát nem e mulasztása okozta, amire figyelemmel nem következett be a felperes mentesülése. A felperes helytállóan hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy van arra jogszabályi lehetőség, hogy internetbankos felületén több átutalási megbízás, illetve átutalási megbízással együtt megbízható partner rögzítésére kerülhessen sor. Helyesen hívta fel a Pft. 37. § (2) bekezdését, amelyre figyelemmel a kérelmezővel is megkötött keretszerződésben jogosult volt több fizetési művelet teljesítésére vonatkozó együttes jóváhagyást lehetővé tenni, és ennek módját meghatározni. Ugyanezt támasztja alá a fellebbezésében is felhívott, az EBA által az MNB által feltett kérdésekre adott, az elsőfokú eljárás során F/4 alatt csatolt azon válasza, amely szerint ugyanazon felhasználói munkamenetben elvégzett, fizetési művelettel kapcsolatos erős ügyfélhitelesítési elemek egyike újra felhasználható a megbízható kedvezményezett regisztrációjára, amennyiben erre ugyanabban a felhasználói munkamenetben kerül sor. Mivel a kérelmező által is ismert szerződési feltételek lehetővé tették az átutalási megbízás, valamint a megbízható partnerként történő regisztráció együttes jóváhagyását, ennek lehetőségével számolnia kellett, így kára nem azzal áll közvetlen okozati összefüggésben, hogy a hitelesítő kódot tartalmazó SMS alkalmas volt a két fizetési művelet egyidejű jóváhagyására. Ugyancsak nem áll fenn oksági kapcsolat az SMS tartalma (a megbízható partneri regisztrációra történő utalás hiánya) és a kérelmező kára között, mivel a kérelmező a kód beírásával az SMS tartalmának megismerése, esetleg megfelelő értelmezése nélkül hagyott jóvá olyan tranzakciót, amelyet nem kezdeményezett, ráadásul olyan körülmények között, hogy maga semmilyen műveletet nem indított. Bármilyen tartalommal is érkezett volna ugyanis a hitelesítő kódot tartalmazó üzenet, annak olvasása hiányában a kérelmező nem jutott volna ahhoz az információhoz, hogy a 4 forint átutalása mellett megbízható partneri regisztráció jóváhagyására szolgál a kód. Ha viszont elolvasta és megfelelően értelmezte volna a részére megküldött SMS-eket, jelentőséget tulajdonított volna annak a körülménynek, hogy úgy kapott hitelesítő SMS-eket, hogy nem is kezdeményezett műveleteket, a megbízható partner regisztrációra vonatkozó tájékoztatás hiányában is észlelhette volna, hogy nem általa kezdeményezett tranzakcióhoz kapott hitelesítő SMS-t. A kérelmező a kárát tehát megelőzhette, elháríthatta volna az esetben, ha a körülmények minimumát tanúsítva az általa kezdeményezett tranzakciók hiányában figyelmen kívül hagyja az SMS-eket, vagy legalább azokat figyelmesen elolvassa, tartalmukat megfelelően értelmezi. Ez utóbbi esetben ugyanis észlelhette volna, hogy mind az új mobilalkalmazás rögzítése, mind a 4 forint átutalása olyan művelet, amelyet nem ő kezdeményezett, és módjában állt

volna a művelet megszakítása. Éppen ezért a kérelmező azon mulasztása, hogy figyelmen kívül hagyta, hogy ő nem kezdeményezett tranzakciót, illetve nem olvasta el figyelmesen a kódot tartalmazó SMS-t, s anélkül hitelesítette a nem általa kezdeményezett műveleteket, hogy tudomása lett volna arról, milyen tranzakció kerül elvégzésre, közvetlen okozati összefüggésben áll a kárával. Ennek pedig a Pft. 45. § (3) bekezdése alapján az a jogkövetkezménye, hogy a felperes mentesül a megtérítési kötelezettsége alól.

[15] Emiatt a felperest a kár megtérítésére felhívó, a felperes mentesülését figyelmen kívül hagyó ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak, ezért annak hatályon kívül helyezésének volt helye az MNBtv. 116. § (4) bekezdésére figyelemmel a 117. § (3) bekezdése alapján. Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alperes ajánlását hatályon kívül helyezte.

[16] A felperes fellebbezése sikeres volt, ezért – az MNBtv. 96. § (5) bekezdésére tekintettel – a Magyar Nemzeti Bank a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére. Az ítéltábla a felperes jogi képviselőjének munkadíját az IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg, megtérítendő javára továbbá a lerótt 36.000 forint kereseti és 48.000 forint fellebbezési eljárási illeték összege is.

Budapest, 2024. november 5.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Merőtey Anikó s.k.
bíró